

Sygn.akt III RC 222/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

W składzie:

Przewodniczący SSR- A. Ś.

Protokolant st.sekr.sąd Barbara Kotula

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2018 r. w Chełmnie

sprawy z powództwa M. S. (1)

przeciwko

-małoletniej W. S. działającej przez matkę S. S. (1)

-M. S. (2)

o obniżenie alimentów

1/Oddala powództwo w zakresie żądania obniżenia alimentów na rzecz małoletniej W. S..

2/ Umarza postępowanie w pozostałym zakresie.

3/Kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

4/ Przyznać adwokatowi A. M. - Kancelaria Adwokacka ul. (...) w C., kwotę 120 zł. / sto dwadzieścia złotych/ oraz podatek VAT tytułem wynagrodzenia za udzieloną powodowi M. S. (1) pomoc prawną z urzędu.

Sygn. akt III RC 222/17

UZASADNIENIE

Powód M. S. (1) w pozwie złożonym dnia 28 listopada 2017 r. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmnie w sprawie III RC 54/07 na rzecz małoletniej pozwanej W. i pozwanej M. S. (2) określając, iż domaga się obniżenia z ustalonych na 500 zł miesięcznie do kwoty ustawowo najniższej. Powód ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanych kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że jest w trudnej sytuacji zdrowotnej i materialnej. Choruje na epilepsję, cierpi na ciężki przypadek padaczki skroniowej. Utrzymuje się z najniższego krajowego zasiłku dla bezrobotnych, postępowanie o przyznanie renty chorobowej nie zostało zakończone. Ponadto – jak twierdził w pozwie - od 2014 r. wymaga opieki pielęgnacyjnej drugiej osoby przyznanej przez kasę chorych. W jednym z pism powód twierdził, że przyznany zasiłek we wrześniu 2017 r. został wstrzymany, do czasu wyjaśnienia jego statusu w Niemczech.

W piśmie procesowym z dnia 23 lutego 2018r. pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie w ten sposób, że wniósł o obniżenie alimentów ustalonych na rzecz każdej z pozwanych do kwoty po 200 zł miesięcznie, poczynając od dnia 09 lipca 2015 r. W uzasadnieniu tak określonego żądania powód podtrzymał twierdzenie, iż utrzymuje się z pobieranego na terytorium Republiki Federalnej Niemiec, zasiłku dla bezrobotnych w wysokości około 488 euro, co stanowi

miesięcznie kwotę około 2000 zł. Jest osobą o zdiagnozowanym, nieuleczalnym przypadku padaczki skroniowej, co implikuje ograniczenie jego możliwości zarobkowych i majątkowych i nie jest w stanie sprostać dotychczas ustalonym alimentom.

Pozwana M. S. (2) w odpowiedzi na pozew złożonej dnia 26 marca 2018 r. uznała żądanie podając, iż od grudnia 2015 r. jest osobą samodzielną i nie ma potrzeby płacenia przez pozwanego alimentów na bieżąco oraz ich egzekwowania, co potwierdziła w piśmie złożonym do komornika. Dodała też, że nie zrezygnuje z dochodzenia powstałych zaległości alimentacyjnych.

Wobec stanowiska procesowego przedstawionego przez M. S. (2) powód cofnął skutecznie pozew w stosunku do tej pozwanej.

Natomiast małoletnia pozwana W. S., działająca przez matkę S. S. (1), w odpowiedzi na pozew domagała się oddalenia powództwa.

Uzasadniając swoje stanowisko podała, iż powództwo jest bezzasadne, gdyż powód nigdy nie starał się zabezpieczyć potrzeb rodziny, prowadził rozrywkowy i hulawczy tryb życia. Jego naganne zachowanie doprowadziło do rozpadu małżeństwa, a w konsekwencji do ucieczki zagranicę, jako sposobu na uniknięcie płacenia alimentów i spłaty długów. Dalej małoletnia pozwana twierdziła, że powód faktycznie od kwietnia 2007 roku nie płaci zasądzonych alimentów, w żaden sposób nie pomaga w jej utrzymaniu, nie kontaktuje się z nią ani z siostrą. Cały ciężar wychowania i utrzymania pozwanych spoczywał i spoczywa na matce, której miesięczny dochód jest niższy niż zasiłek powoda, bo S. S. (1) zarabia jedynie 1800 zł miesięcznie. Ta kwota musi wystarczyć na utrzymanie rodziny, sfinansowanie wydatków związanych z edukacją, zdrowiem i pasją sportową W. oraz mieszkania. Matka nie otrzymuje zasiłku rodzinnego, czy świadczenia +500, ani też alimentów.

Pozwana W. S. podkreśliła, iż jej zdaniem jeśli powód będzie systematycznie leczył się to może pracować, zwłaszcza, że utrzymuje się z zasiłku dla bezrobotnych. Nie przedłożył natomiast orzeczenia świadczącego o tym, iż jest osobą zupełnie niezdolną do pracy. Dalej pozwana w złożonym piśmie podała, że od wielu lat jest pod kontrolą poradni kardiologicznych w W. i T., a np. w miesiącu marcu b.r. przeszła szereg badań specjalistycznych w T. i w W., co wiązało się z dodatkowymi wydatkami chociażby na przejazdy. Pozwana podkreśliła, że dochody matki są niewielkie w stosunku do ich usprawiedliwionych potrzeb i gdyby nie pomoc dziadków z którymi mieszkają, nie miałyby odpowiednich warunków do życia.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Małoletnia pozwana W. S. urodzona (...) i M. S. (2) urodzona (...) pochodzą ze związku małżeńskiego S. S. (1) i M. S. (1). Rodzice pozwanych rozstali się w 2007 roku. Małżeństwo zostało rozwiązane w 2016 r. przez Sąd w Niemczech. Na mocy wyroku wydanego dnia 09 lipca 2015 r. w sprawie III RC 38/15 przez Sąd Rejonowy w Chełmnie zostały zasądzone od pozwanego podwyższone alimenty na rzecz małoletniej W. S. i już wówczas pełnoletniej M. S. (2) w wysokości po 500 zł dla każdej z powódek.

dowód: wyrok z dnia 09.07. 2015 r - k 54 – akt IIIR C 38/15 Sądu

Rejonowego w C..

W 2015 roku w toku sprawy alimentacyjnej w powód M. S. (1) był osobą nieznaną z miejsca pobytu i reprezentował go kurator procesowy w osobie pracownika Sądu - M. M.. Kuratorowi nie udało się ustalić miejsca zamieszkania M. S. (1). Sytuacja materialna i rodzinna pozwanego nie została dokładnie wyjaśniona.

Z dokonanych wówczas ustaleń Sądu wynikało, że w czerwcu 2015 r. małoletnia W. skończyła I klasę gimnazjum, a od września 2015 r. miała kontynuować naukę w II klasie gimnazjum. Pozostawała pod kontrolą Poradni Kardiologicznej Centrum (...) w W. i T. w związku z wadą serca i przebyła w okresie niemowlęcym operację. Małoletnia jeździła na konsultacje raz w roku. Pozwana należała do klubu sportowego (...), gdzie trenowała rzut oszczepem. Osiągała

sukcesy w tej dyscyplinie, wyjeżdżała na zawody i obozy na których pobyt musiała finansować matka. Najwięcej wydatków pochłaniała jednak nauka W., przygotowanie jej do nowego roku szkolnego (...) matka musiała przeznaczyć dodatkowo około 500 zł. Na jej wyżywienie matka przeznaczała około 250zł miesięcznie, na zakupienie ubrania bielizny i obuwie około 200 zł, a na środki higieniczne około 100 zł. Utrzymanie małoletniej wówczas kosztowało w granicach 800 zł.

Małoletnia mieszkała z matką i pełnoletnią siostrą M., która w czerwcu 2015 r skończyła Technikum Architektury Krajobrazu w G.. Starsza z pozwanych w 2015 r była uznana za osobę niepełnosprawną w związku z poważnymi komplikacjami zdrowotnymi układu nerwowego po przebytych odczulaniu w 2012 roku. Pozwana M. S. (3) pozostawała pod kontrolą lekarzy specjalistów i była na utrzymaniu matki. Walka o zdrowie pozwanej M. pozostała wyłącznie na barkach matki.

Powód nie interesował się córkami, nie utrzymywał żadnych kontaktów i nie płacił na nie alimentów, które wówczas świadczył za niego fundusz alimentacyjny.

S. S. (1) sama wychowywała córki, była zatrudniona w Zespole Szkół Rolniczych w G. jako opiekun nocny w internacie i zarabiała miesięcznie 1463 zł netto, otrzymywała zasiłki rodzinne na córki w wysokości odpowiednio 96 i 116 zł oraz alimenty po 250 zł , ustalone w 2008 roku

Pozwane z matką mieszkały w mieszkaniu dziadków w G., S. S. (2) ponosiła część wydatków mieszkaniowych , co wówczas wynosiło około 600 zł miesięcznie.

dowód: zaświadczenie o zarobkach S. S. (1) k.20 akt III RC

38/15

zeznania S. S. (1) w w/w sprawie k. 51v

Aktualnie W. S. ma 17 lat i od nowego roku szkolnego rozpocznie naukę w II klasie Technikum Hotelarskiego w G.. Nadal jest pod kontrolą poradni kardiologicznych w C.Z. Dz. w W. i T.. Na przykład w marcu bieżącego roku ,małoletnia pozwana przechodziła specjalistyczne badania serca (echo, próba wysiłkowa, badanie aparatem H.), co wiązało się z 5 wizytami i dojazdami do T.. Dodatkowo miała też wizytę kontrolną w Centrum (...) w W..Wydatki na same przejazdy kosztowały S. S. (1) około 400 zł.

Od 4 lat pozwana W. należy do klubu sportowego (...) w C., gdzie trenuje rzut oszczepem. Osiąga coraz lepsze wyniki i należy do reprezentacji Polski. W. wyjeżdża na zgrupowania kadry w Polsce i zagranicą. Koszty pobytu finansuje (...) Związek (...), ale wydatki związane z przejazdem należą do matki. Poza tym zawodnik małoletni musi przyjeżdżać z opiekunem. W bieżącym roku pozwana uczestniczyła w zgrupowaniu w C., S., B., dokąd samochodem zawoziła ją matka. Na jeden wyjazd S. S. (1) musiała przeznaczyć około 200 zł. W. S. uczestniczyła też w mistrzostwach Europy na W., zawodach w Hiszpanii, przy czym do tego ostatniego wyjazdu matka musiała dopłacić 600 zł W lipcu b.r. pozwana wyjechała na zawody do C., tym razem S. S. musiała jedynie zabezpieczyć pozwanej pieniądze na drobne wydatki(50 zł) , pozostałe koszty sfinansował klub. Małoletnia W., nie otrzymuje stypendium sportowego, jeśli uda jej się zdobyć uzyskać pozycję medalową, to ma szanse na przyznanie takiego świadczenia. W sierpniu b.r. pozwana W. będzie odbywała miesięczny staż, za który otrzyma około 1500 zł , pieniądze te zamierza przeznaczyć na opłacenie kursu na prawo jazdy.

Istotne jest to ,iż dla ustalenia wysokości usprawiedliwionych wydatków na utrzymanie pozwanej W. istotny wpływ mają przede wszystkim kwoty które matka musi przeznaczyć na jej bieżące potrzeby. Składają się na to środki związane z zabezpieczeniem wyżywienia t.j. około 300 zł

miesięcznie, uzupełnieniem zakupu sezonowej odzieży i obuwia- średnio (200 zł), kupnem środków do higieny - około 80zł oraz wydatki na potrzeby szkolne przeciętnie około 50 -60 zł, wyjazdy na badania , konsultacje lekarskie i zakup leków (około 100 zł)

•
Mając na uwadze wszystkie usprawiedliwione miesięczne wydatki utrzymanie pozwanej W. kształtuje się w granicach 1000 do 1200 zł.

dowód: zeznania matki pozwanych S. S. (1) k.

Od daty wyrokowania w sprawie III RC38/15 t.j. 09 lipca 2015 r. sytuacja życiowa i majątkowa S. S. (1) w zasadzie nie uległa istotnym zmianom. Matka pozwanej jest osobą samotną. Nadal zatrudniona w Zespole Szkół Rolniczych w G. jako opiekun nocny w internacie i zarabia miesięcznie w granicach 1770 -1800 zł netto. Nie otrzymuje żadnych dodatkowych świadczeń, a od października 2016 r straciła uprawnienia do wypłaty alimentów z funduszu alimentacyjnego.

W 2017 r. matka pozwanej otrzymała od komornika sądowego tytułem alimentów w dniu 02 czerwca kwotę 46.63 zł, a 07 kwietnia 486, 16 zł.

dowód: zaświadczenie o wysokości zarobków karta 41 akt

kserokopia przekazów pocztowych na karcie 39 akt

S. S. (1) z W. mieszkają w G. w mieszkaniu stanowiącym własność dziadków ze strony matki. Matka pozwanej ponosi część wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania, co miesięcznie pochłania kwotę około 600 zł .

dowód: zeznania matki pozwanych S. S. (1) karta-----

Powód M. S. (1) urodzony (...), obecnie przebywa na terenie Republiki Federalnej Niemiec. Od chwili faktycznego rozstania się z żoną S. S. (1) t.j od 2007 r. nie uczestniczy w życiu swoich córek, nie interesuje się nimi, nie pomaga w żaden sposób ich utrzymaniu, nie płacił ustalonych alimentów. Doprowadził do powstania zaległości wobec pozwanych której wysokość na dzień 03 kwietnia 2018 roku wynosiła kwotę 10,567, 87 zł,

a wobec funduszu alimentacyjnego 63 110,04 zł.

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie IIINsm 303/17 został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnią pozwaną W. S..

dowód: kserokopia postanowienia z 14.12. 2017 r. w sprawie I. N.

303/17 karta 40

pismo Komornika Sądowego M. G. z 03.04. 2018 . k65

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów przedstawionych przez matkę pozwanych do akt sprawy, wyższej szczegółowo opisanych, którym przyznał w całej rozciągłości walor wiarygodności, podobnie jak dowodom w postaci przesłuchania w charakterze strony matki pozwanych S. S. (1) . Pewne nieścisłości wynikające z powyższych zeznań złożonych przez strony Sąd weryfikował w oparciu o przedłożone dokumenty, a informacje z tych dokumentów wypływające Sąd uznawał za udowodnione.

Zgodnie z art. 133 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W myśl art. 135 § 1 i 2 kro, zakres

świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie i wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Art. 138 kro przewiduje natomiast, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają bowiem zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Postępowanie dowodowe w takiej sprawie ma charakter porównawczy w zakresie tego co było podstawą ustalenia alimentów w sprawie poprzedniej, z tym co zostało ustalone w sprawie wytoczonej na podstawie art. 138 kro. Przedmiotem postępowania dowodowego jest zatem ustalenie zmiany okoliczności /stosunków/ zarówno po stronie uprawnionego, jak i zobowiązanego. Ponadto dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków, w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie, czy zakres obowiązku alimentacyjnego.

Analizując materiał dowodowy zebrany w tej sprawie Sąd doszedł do przekonania, że powództwo M. S. (1) w stosunku do W. S. jest bezzasadne, natomiast z uwagi na skuteczne cofnięcie pozwu w odniesieniu do M. S. (2) Sąd nie odnosił się merytorycznie do tej części żądania.

Sąd dokonując oceny, czy zachodzą w niniejszej sprawie przesłanki z art. 138 kro, musiał wziąć pod uwagę ewentualne istotne zmiany możliwości zarobkowych i majątkowych powoda oraz matki pozwanej, a także zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej W. w porównaniu z datą wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w Chelmie tj. 09 lipca 2015 r roku, ustalającą poprzednią wysokość alimentów.

Zatem, to M. S. (1) jako powód wnoszący sprawę i opierający swoje żądanie na zmianie możliwości zarobkowych uniemożliwiających realizację alimentów w dotychczasowej wysokości miał obowiązek przedstawienia stosownych dowodów. Jest to wyraz ogólnej reguły zamieszczonej w art. 6 kodeksu cywilnego stwierdzającej, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Powód oprócz twierdzeń, z których wynikało, że znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej związanej z nieuleczalną chorobą (epilepsja – ciężki przypadek padaczki skroniowej) powodującej trudną sytuację materialną, nie przedstawił na te okoliczności dowodów, które w sposób niebudzący wątpliwości potwierdzały jego tezy. M. S. podał też iż utrzymuje się z zasiłku dla bezrobotnych oraz, że od września 2017 r. zasiłek ten został zawieszony i toczy się postępowanie o przyznanie renty.

M. S. do pozwu dołączył kilka dokumentów w języku niemieckim, które miały obrazować jego sytuację zdrowotną i majątkową. Zobowiązany przez Sąd do przedłożenia dokumentów w tłumaczeniu na język polski wykonanym przez tłumacza przysięgłego, z tego obowiązku nie wywiązał się. Poza tym powód wezwany do osobistego stawiennictwa na termin rozprawy wyznaczony na dzień 26 lipca 2018 r., na którym miał zostać przeprowadzony dowód z jego przesłuchania, nie stawiał się mimo pouczenia o skutkach procesowych wiążących się z nieobecnością. Nie usprawiedliwił też swojego niestawiennictwa, chociaż jak twierdziła matka pozwanej, w lipcu b.r. przebywał w C..

Zatem stosownie do treści przepisu kpc Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda.

Wobec powyższych okoliczności Sąd uznał, że powództwo M. S. (1) w stosunku do małoletniej W. S. nie zasługuje na uwzględnienie i jako bezzasadne podlega oddaleniu (pkt1 wyroku).

W pozostałym zakresie na podstawie art. 355 § 1 kpc postępowanie w sprawie umorzono (pkt 2).

Skoro strony -zarówno powód,(RCo 21/17) jak i małoletnia pozwana - korzystali ze zwolnienia od kosztów sądowych, Sąd obciążył nimi Skarb Państwa stosownie do treści art.113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r, o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Na wniosek pełnomocnika powoda- reprezentującego osobę zobowiązaną do alimentacji - ustanowionego dla niego z urzędu , Sąd w oparciu o § 10 ust 1 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.01. 2016 r w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu przyznał od Skarbu Państwa wynagrodzenie w wysokości 120 zł (60 zł x 2) powiększoną o stawkę podatku VAT. Przyznanie wynagrodzenia w podwójnej wysokości uzasadnione było nakładem pracy pełnomocnika pkt – 4. wyroku.

Podkreślenia wymaga obowiązująca zasada, że przy spełnieniu warunku obciążenia obowiązkiem zwrotu kosztów procesu osoby zobowiązanej do alimentów, wynagrodzenie pełnomocnika oblicza się od wartości przedmiotu sporu.